

exp.: 9. 8. 2010 Ron

**Predseda Súdnej rady
Slovenskej republiky
Štefan Harabin**

V Bratislave 4. augusta 2010
Číslo: 1 Ksr 266/2010

Vážený pán prezident,

obraciame sa na Vás ako na medzinárodnú autoritu so žiadosťou o zaujatie stanoviska k legislatívnym návrhom predkladaných vládou Slovenskej republiky a ministerkou spravodlivosti Slovenskej republiky Luciou Žitňanskou, ktorých cieľom je získať politickú kontrolu nad súdnictvom a Súdnu radou Slovenskej republiky.

Ide o dve právne normy, ktorými sa snaží vládna moc získať kontrolu a oslabiť súdnu moc – návrh ústavného zákona, ktorým sa mení Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov a návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (celé znenie návrhov prikladáme v prílohe).

Ústava Slovenskej republiky SR v siedmej hlave garantuje nezávislosť súdnej moci a vytvára dostatočné záruky pre sudcov, aby mohli rozhodovať nezávisle, nestranne podľa ústavy a zákonov. Ústavná imunita sudcov predstavuje nástroj ochrany nezávislosti súdnictva. Jednou z hlavných záruk je kontrolný systém zbavovania imunity sudcu v prípade, že je sudca dôvodne podozrivý zo spáchania trestného činu.

Podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy SR Ústavný súd SR dáva súhlas na trestné stíhanie alebo vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora. Ak Ústavný súd súhlas odoprie, trestné stíhanie alebo vzatie do väzby je počas trvania funkcie sudcu ústavného súdu, funkcie sudcu alebo funkcie generálneho prokurátora podľa čl. 136 ods. 4 Ústavy SR vylúčené.

Ústavný súd SR pri rozhodovaní o žiadostiach o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu dôsledne skúma, či je splnená nevyhnutná podmienka udelenia súhlasu na trestné stíhanie, ktorou je, že nejde o skutok, ktorého podstatou je rozhodovanie sudcu všeobecného súdu (napr. PL. ÚS 19/02, PL. ÚS 13/05, PL. ÚS 3/06).

Tento kontrolný mechanizmus dáva sudcovi dostatočnú ochranu pred krivým obvinením a svojvôľou policajných orgánov, o ktorých návrhoch sudca pri svojej rozhodovacej činnosti rozhoduje. Ak by bol schválený predkladaný model, mohol by ktorýkoľvek policajný vyšetrovateľ aj na najnižšej úrovni začať kedykoľvek trestne stíhať sudcu. Vylúčil by sa akýkoľvek kontrolný mechanizmus, ktorého garantom je Ústavný súd Slovenskej republiky. Minister spravodlivosti SR by mohol okamžite sudcovi pozastaviť výkon funkcie. Vzniká tak riziko, že trestná politika by sa preniesla na nezávislosť pri rozhodovaní, kedy by sa nástroje trestného práva stali prostriedkom na odstránenie nezávislého zákonného sudcu.

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov má iba jeden cieľ zmeniť zloženie Súdnej rady pred uplynutím riadneho funkčného obdobia. Predložený návrh zákona je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, konkrétne s čl. 141a ods.6. Splnomocnenie ústavodarcu na zákonodarcu v citovanom článku je len na úpravu podrobností zákonom o spôsobe ustanovenia členov Súdnej rady Slovenskej republiky, podrobností o jej pôsobnosti, podrobností o jej organizácii a o vzťahoch Súdnej rady Slovenskej republiky k orgánom správy súdnictva a k orgánom sudcovskej samosprávy. Diskriminácia predsedov a podpredsedov súdov, ktorí by podľa vládneho návrhu si museli vybrať, či budú zastávať post v súdnej rade, alebo funkciu vo vedení súdu, sa uchádzali o post v súdnej rade v demokratických, priamych, rovných a tajných voľbách medzi sudcami, je popretie základných princípov demokracie. Návrh zavádza retroaktivitu a destabilizuje Súdnu radu ako celok a jednotlivých členov.

Vážený pán prezident,

Slovenská republika zakomponovala pri predvstupových rokovaníach do Európskej únie do svojej legislatívy v roku 2001 viaceré základné prvky na podporu nezávislosti súdnictva. Stalo sa tak, na základe odporúčaní expertnej skupiny

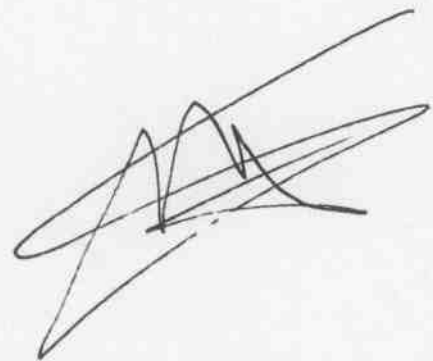
Európskej únie v období predvstupových rokovaní s cieľom odstrániť vtedajšiu extrémnu závislosť súdnictva od výkonnej moci.

Vláda SR sa predmetným návrhom pokúša vrátiť postavenie súdnej moci pred toto obdobie. Obidva návrhy sú v rozpore s Európskou chartou o zákone pre sudcov a Dôvodovou správou k európskej charte o zákone pre sudcov. Za zmienku stojí skutočnosť, že návrh na zmenu ústavy vláda predkladá bez pripomienkového konania, nehovoriac o absencii odbornej diskusie.

Postup vlády smerujúci k zúženiu imunity sudcov oslabuje už ústavne garantovanú nezávislosť súdov a sudcov. To pokladáme za snahu o oslabovanie súdnej moci a spochybňovanie nezávislosti sudcov a súdov. Závislý sudca nemôže rozhodovať zákonne a spravodlivo.

Na základe uvedených argumentov Vás žiadame o vyjadrenie podpory zachovania súčasného právneho stavu, ktorý garantuje nezávislosť súdnej moci a ústavného orgánu Súdnej rady Slovenskej republiky.

S úctou

The Rt Hon Lord Justice Thomas
President of the European Network of Councils for the Judiciary
Royal Courts of Justice
Strand
London WC2A 2LL